تتبع و نگارش از :

محترمه طوبی هاشمی
عضو شورای رهبری انجمن و
مسؤل بخش تخنیکی تلویزیون حقوق

عدالت، نابرابری و عدم تطبیق قانون

در نبود عدالت و تطبیق قانون، نابرابری به امری ساختاری تبدیل می‌شود. آنچه در چهار سال گذشته در افغانستان رخ داده است، نه تنها سرکوب سیستماتیک یک قشر از جامعه (زنان)، بلکه نقض آشکار اصول بنیادین عدالت و حقوق بشر در سطح ملی و بین‌المللی می‌باشد.

۱. چهار سال سرکوب و ایستادگی

عملکرد طالبان نه تنها برخلاف کنوانسیون محو تبعیض علیه زنان، بلکه در تضاد با تمام ارزش‌های حقوق بین‌المللی مندرج در میثاق‌ها و کنوانسیون‌های جهانی و همچنان مخالف با ارزش‌های دینی و فرهنگی مردم افغانستان است.

از تسلط طالبان تا اکنون: حمله سازمان‌یافته بر حقوق زنان انجام میآبد .

- **نقض سیستماتیک حقوق بشر و احتمال «تبعیض جنسیتی آشکار»**

از ماه اگست سال (۲۰۲۱ م) بدین‌سو، طالبان محدودیت‌های گسترده‌یی را بر تعلیم، کار، آزادی رفت‌وآمد و دسترسی زنان به خدمات عمومی وضع نموده‌اند. این اقدامات نه تنها خلاف تعهدات افغانستان در چارچوب کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان است، بلکه بیانگر یکی از بی‌سابقه‌ترین سطوح سرکوب زنان در تاریخ معاصر می‌باشد.

- **ممنوعیت آموزش و نسل محروم‌شده**

دختران از صنف هفتم به بالا از رفتن به مکتب منع گردیده‌اند. پوهنتون‌ها نیز برای زنان بسته شده و حتی اشتراک در امتحان کانکور هم اجازه داده نمی‌شود.

نتیجه:

حدود ۱.۱ میلیون دختر در مقطع متوسطه از آموزش محروم شده‌اند.

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد تا سال ۲۰۲۶، این وضعیت می‌تواند سبب افزایش ۴۵ درصدی زایمان‌های زودهنگام و ۵۰ درصدی مرگ‌ومیر مادران گردد.

- **حذف زنان از بازار کار و نابودی امنیت اقتصادی**

طالبان فعالیت زنان را در ادارات دولتی، نهادهای بین‌المللی و حتی آرایشگاه‌ها ممنوع کرده‌اند. مسدودسازی آرایشگاه‌ها باعث از دست رفتن نزدیک به ۶۰،۰۰۰ وظیفه برای زنان گردیده است.

- **محدودیت کامل بر آزادی حرکت و تحمیل پوشش اجباری**

زنان برای سفر بیش از ۷۷ کیلومتر باید با محرم همراه باشند. حتی در فاصله‌های نزدیک نیز با خطر بازپرس، تحقیر و تهدید مواجه‌اند.

- **انزوای روانی، افزایش خشونت و نابودی عدالت**

اکثر زنان فقط با اعضای خانواده خود ارتباط دارند و گزارش‌هایی از خودکشی و افسردگی در میان‌شان وجود دارد.

نظام عدلی و قضایی عملاً فروپاشیده است؛ قاضی، وکیل و شاکی زن وجود ندارد، و اکثر فیصلات به نفع مردان صادر می‌شود.

۲. جهانی‌شدن سرکوب و واکنش‌های بین‌المللی

- **دادخواهی جهانی علیه طالبان در محکمه بین‌المللی**

کشورهای کانادا، آسترالیا، آلمان و هالند در سپتمبر (۲۰۲۴ م)تصمیم گرفتند طالبان را به خاطر نقض سیستماتیک حقوق زنان، به محکمه بین‌المللی عدالت معرفی کنند.

- **احتمال شناسایی جرایم به‌حیث «جنایت علیه بشریت»**

نهادهای حقوق بشری بین‌المللی، اعمال محدودیت‌های شدید بر زنان را در زمره جرایم علیه بشریت تحلیل می‌کنند.

- **تهدید کارمندان زن سازمان ملل**

ده‌ها زن افغان که در دفاتر سازمان ملل کار می‌کردند، در ماه می (۲۰۲۵ م)با تهدیدات مرگ مواجه شدند. هرچند طالبان این ادعاها را رد کرده‌اند، اما تدابیر امنیتی برای حفاظت از این کارمندان روی‌دست گرفته شده است.

- **آموزش پنهانی و مقاومت از راه علم**

زنان فعال و برجسته افغان در بیرون از کشور، شبکه‌یی از مکاتب زیرزمینی را برای آموزش آنلاین دختران درمرکز و ولایات ایجاد کرده است ، این حرکت، نمونه روشن از مقاومت زنان در برابر محرومیت از حق تعلیم است.

۳. سال چهارم؛ افزایش سرکوب، بلندشدن صدا

- **تشدید محدودیت‌ها در کنار بحران انسانی**

در چهارمین سال سلطه طالبان، محدودیت‌ها بر زنان شدت گرفته است: نقض گسترده حقوق بشر، توقف کمک‌های بشردوستانه، برگشت ۱.۹ میلیون مهاجر، و خفه‌شدن صدای اعتراض‌ها.

- **نمایش سمبولیک جشن با گلباران در کابل**

در پنجمین سالروز بازگشت طالبان، هلیکوپترها بر فراز کابل گلباران کردند و برنامه‌های ورزشی برگزار گردید؛ اما زنان هنوز از آموزش، کار و اشتراک در مراسم محروم‌اند. حضور زنان در این مراسم‌ها یا ممنوع است یا در هاله‌یی از ابهام قرار دارد.

<u>پیام نهایی – «صدای زن، فریاد انسانیت»</u>

چهار سال از این سیاهی گذشته، اما فریاد «نان، کار، آزادی» همچنان خاموش نشده است.

زنان افغان در داخل کشور و در تبعید، به ایستادگی و مقاومت ادامه می‌دهند و امیدوار اند که جهان این صدا را بشنود، عدالت را تأمین کند و نقطه پایانی بر این لکه ننگین در تاریخ بشریت گذاشته شود.

با حرمت